

Izpred upravnega sodišča.

Administrativno postopanje: V tem postopanju se mora pred izdajo odločbe ali odredbe, ki lahko prikrajša stranko v njenih pravicah, naznaniti načeloma stranki dejanski stan, ki da povod za takšno odločbo ali odredbo, in jej pridržati pravico zaslišanja.

Upravno sodišče je na pritožbo firme Leykam-Josefsthal, delniške družbe na Dunaju, proti deželnemu odboru vojvodine kranjske zaradi rabe občinskih potov za napravo telefonske zveze spoznalo z rzsodbo od 6. aprila 1915, št. 4290 ex 1914 za pravo:

Izpodbijani odločbi se radi pomanjkljivega postopanja razveljavljata.

Razlogi.

Deželni odbor kranjski je dne 31. decembra 1913 pritožujoči se družbi pisal: »Deželnemu odboru se je naznanilo, da se je dne 17. in 18. decembra 1913 napravila telefonska zveza med železniško postajo Zalogram in med obratovališčem cenjene firme v Vevčah in sicer preko občinskih potov parc. št. 1647 itd. kat. o. Kašelj. Ker deželni odbor ni bil po zmislu § 25 t. 6 zakona od 21. februarja 1912, dež. zak. št. 22 ex 1913 prošen za dovoljenje omenjene naprave, kolikor gre preko občinskih potov, zato se cenjena firma pozivlja, da v 14. dneh odstrani telefonsko zvezo z navedenih občinskih potov ali pa da v istem roku poprosi pri deželnem odboru dovoljenja za rabo navedenih občinskih potov v svrhu predmetne telefonske zveze, sicer bi bil deželni odbor primoran ukreniti potrebne korake za odstranitev samolastno napravljene telefonske zveze.«

Nato je pritožujoča se družba naznanila deželnemu odboru z vlogo od 18. februarja 1914, da je že pravomočno rešeno vprašanje o rabi občinskih potov za dovlačno železnico med postajo Zalogram in tovarno v Vevčah ter za v ta namen neutrarno telefonsko zvezo. Le s pridržkom svojega pravnega stališča in da nima nadaljnih neprilik, je prosila, da naj se ji dovoli raba občinskih potov za telefonsko napravo. Pridržala si je, da hoče pravno stališče natančneje pojasniti, ako bi se jej dovoljenje ne dalo ali pa dalo pod pogoji, ki bi jih ne mogla sprejeti. Deželni odbor je potem dne 13. februarja

1914 firmi sporočil, da ni dovolil rabe občinskih potov za telefonsko napravo. Obenem je pozval firmo, da mora samolastno napravljeno telefonsko zvezo odstraniti z navedenih občinskih potov, sicer bi bil deželni odbor primoran ukreniti potrebne korake za odstranitev.

V pritožbi proti obema navedenima odredbama deželnega odbora se ugovarja v prvi vrsti pomanjkljivo postopanje, ker sta se ti odredbi izdali, ne da bi se poprej kaj preiskovalo in razpravljalo. Upravno sodišče smatra, da je ta ugovor utemeljen.

Iz administrativnih spisov izhaja, da se pred izdajo odredbe ni vršila nobena razprava deželnega odbora s pritožujočo se družbo. Zgolj na naznanilo občine je deželni odbor takoj pozval pritožujočo se družbo, da naj odstrani telefonsko zvezo z navedenih občinskih potov ali pa da naj poprosi za rabo pri deželnem odboru; in potem, ko je pritožujoča se družba poprosila za rabo, je deželni odbor to zabranil, ne da bi se bil poprej stvarni položaj pretresal s sodelovanjem družbe; sočasno je bil izdan brezpogojni poziv, da se mora odstraniti telefonska zveza.

Resnica je, da vsled § 25 št. 6 dež. zak. z dne 21. februarja 1912 št. 22 dež. zak. iz leta 1912 spada v področje deželnega odbora dovoljevanje rabe vseh javnih, neerarnih cest in potov v drugačne svrhe n. pr. za odkladanje materiala, za polaganje cevi, za postavljanje drogov. Toda takšno dovoljevanje nastopa le tedaj, če je pač ugotovljena raba javne ceste za druge svrhe. V tem pogledu morajo obstojati take dejanske okoliščine, iz katerih se razvidi raba javnega pota v drugačne svrhe, nego li za občno rabo javnih potov. V tem slučaju pa se pred izdajo označenih odredb ni ugotovilo s sodelovanjem stranke, ali se je dotični občinski pot rabil za odkladanje materiala, za polaganje cevi, za postavljanje drogov ali na drug način, ki je v nasprotju s svojstvom javnega pota. Pritožujoča se družba ni bila v stanju pojasniti to, kar sedaj v pritožbi naveda, namreč da po njenih mislih telefonska naprava sploh ne ovira, niti ne prikrajuje občne rabe javnega pota. Zlasti deželni odbor ni ugotovil, da so bili na navedenih parcelah drogovi postavljeni. Dejanski stan torej, na katerega deželni odbor opira svojo pravico do podelitve dovoljenja, se ni razpravljal z udeleženo stranko in tudi ne ugotovil. Nadalje se tudi za nalog, da se mora telefonska naprava odstraniti, nikakor ni označil v to potrebni stvarni položaj.

Načelo pa je, ki obvladuje administrativno postopanje vsake vrste, da mora odločujoče ali odrejajoče oblastvo, predno izda odločbo ali odredbo, ki lahko prikrajša stranko v njenih pravicah, isti stranki naznaniti dejanske okolnosti, ki se dajo v tem pogledu proti nji izkoristiti. Svrha tega pravnega zaslišanja je ta, da je stranka v stanu vse to navesti, kar govori proti pravilnosti dejanskih, od oblastva za podlago vzetih okolnosti, pa tudi da more uveljavljati svoje ugovore dejanske in pravne narave, ki se dajo navesti proti bodoči odločbi ali odredbi.

Ker se v tem slučaju stranki ni dala ta prilika pred izdajo izpodbijanih odredb, moralo je upravno sodišče smatrati to za kršitev načela pravnega zaslišanja, ki obvladuje administrativno postopanje. Moralo je torej vsled § 6 zak. o upr. sod. razveljaviti izpodbijani odredbi zaradi pomanjkljivega postopanja, ni pa moglo baviti se z ugovori dejanske in pravne narave, ki so se uveljavljali šele pred tem upravnim sodiščem proti izpodbijanima odredbama.

X.

XXIX. redna glavna skupščina društva „Pravnika“.

I. Dne 15. marca t. l. se je vršila zvečer letošnja redna glavna skupščina našega društva v posebni sobi »pri Roži«. Glede na skromno udeležbo je načelnik g. dr. Majaron v svojem pozdravnem nagovoru poudarjal, da vojne razmere ovirajo čedalje bolj društveno delovanje. Še mnogo več članov »Pravnika« stoji sedaj pod orožjem, kakor za časa zadnje skupščine. Izreče željo ob odobravanju navzočnih, da bi tovariši, ki izpolnjujejo svojo vzvišeno vojaško in brambno dolžnost, mnogi daleč preko mej domovine, vrnili se čimpreje na svoje domove, zdravi in zmagoviti. Žalibog nam je bojna smrt poborila v preteklem letu dragega in velesimpatičnega tovariša g. dr. Janka Šavnika, ki je umrl vsled ran, zadobljenih na srbskem bojišču. Tudi sicer je smrt zelo posegala v naše vrste. Umrl je g. notar dr. Albin Poznik, mož odličnih lastnosti, čigar občne zasluge je že kratko ocenil »Slov. Pravnik«. Nadalje je umrl g. Ivan Nabernik, sod-